ANUL VI. - No. 3.
1 Decemvrie 1929.

„Vom lovi deopotrivă în străinul parazitar
şi în Românul necinstit şi înstrăinat!“

# INFRĂŢIREA ROMÂNEASCĂ

Organ al „Ligii Apărării Naţionale Creştine“
Apare la 1 şi 15 a fiecărei luni

CUPRINSUL:





**Un număr 12 Lei**

**Abonamentul în interiorul ţării 1 an 300 Lei, 6 luni 150 Lei**
**„ în străinătate . . 1 an 400 „ 6 „ 200 „**

**Redactor responsabil: Dr. Lazar Isaicu.**

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA
CLUJ, STRADA B O B N-rul 7

TIPOGRAFIA „ARDEALUL
STR. MEMORANDULUI Nr. 22.

ANUL VI. — Nr. 3. Cluj, 1 Decemvrie 1929.

# INFRĂŢIREA ROMÂNEASCĂ

Organ al „Ligii Apărării Naţionale Creştine"

## Un cercetător întreg[1])

*Cercetător întreg este acel intelectual, care punând o problemă în toate legăturile ei şi sub toate feţele, după ce a fixat adevărul sub toate aspectele, are nu numai priceperea profesională, ci mai ales curajul să comunice marelui public rezultatul studiilor sale, fără rezerve şi fără reticenţe.*

*La noi sunt oameni de ştiinţă, cari fac onoare specialităţii lor, dar cari ocupându-se de o chestiune, ce atinge în mod inevitabil şi problema jidovească, preferă să comită greşala unei grave lacune în studiul lor, decât să-şi spună cuvântul de savanţi imparţiali şi în această materie.*

*Să întâlneşti la marginea sferii studiilor tale, sau chiar înlăuntrul acelei sfere un element nou, a cărei analizare exactă ar aduce deplină lumină asupra întregului, şi să treci cu tăcerea peste acel element, înseamnă nu a servi, ci a deservi ştiinţa.*

*Omului de ştiinţă nu este permis să facă „diplomaţie" în cercetările lui, sacrificând o cât de mică parte de adevăr. De această gravă boală, care îi coboară autoritatea morală, suferă în zilele noastre cercetarea ştiinţifică în materie politică, economică şi socială din România întregită.*

*O fericită excepţie, spre onoarea lui şi sporind prestigiul culturii româneşti, face profesorul universitar dela Cernăuţi, dl Traian Brăileanu. Dovada ne-o aduce în studiul său, limpede gândit, riguros, exact, înzestrat cu un vast aparat de literatură, apărut în 1928, întitulat „POLITICA".*

*Chestiunea este grea şi vastă, spinoasă şi delicată, având întinse ramificaţii şi legături în toate direcţiile vieţii sociale. Aşa fiind, nu se putea ca dl Brăileanu în investigaţiile sale conştiincioase şi complete, să nu dea şi peste chestiunea jidovească. Nu se putea ca un om de ştiinţă, de o perfectă corectitudine, care în înalta-i îndeletnicire de universitar se numeşte obiectivitate luminoasă, sprijinită pe iubirea neprihănită a adevărului, nu se putea să facă diplomaţie ocolind cu măruntă chibzuială interesată chestiunea jidovească, cum fac atâţia din pretinşii factori culturali de pe catedrele universitare. Urmând calea cercetătorului întreg, a dat colegilor săi de specialitate, pilda cum se studiază cinstit o problemă şi cum se expune marelui public, drept, deplin şi bărbăteşte rezultatul muncii de savant.*

*Spre exemplu, în capitolul întitulat „Organizarea teritoriului" cu subtitlul „Posibilităţile geografice ale Daciei pentru constituirea unui stat", autorul îmbrăţişând trecutul şi prezentul vieţii noastre româneşti cu infiltraţiile etnice suferite, ajunge în mod inevitabil să dea peste Jidani, despre care face următoarea afirmaţie (pag. 295):* „Aceşti Evrei luară locul Fanarioţilor şi azi, ei stau în România ca „muştele pe rana deschisă", astfel că „problema evreiască" constitue una din cele mai importante probleme ale politicii interne a statului român".

*Intreb pe sociologii noştri şi în special pe dl Gusti, profesor la Universitatea din Bucureşti, specialist şi cu renumele cel mai solid stabilit în materie de sociologie, îl întreb ce poziţie ia, ca om de ştiinţă, cercetător întreg, deci având în primul rând cultul adevărului şi curajul de a-l răspândi în marele public fără „diplomaţie", ce poziţie ia Dsa faţă de afirmaţia mai sus citată a colegului meu şi al Dsale dela Cernăuţi?*

*In altă parte colegul nostru Brăilaenu, ocupându-se, cum este firesc, într'un tratat de „Politică" şi de plaga corupţiei (vezi cap. XVI pag. 159—179) şi explicându-i cauzele, ajunge la următoarea concluzie, cu privire la acţiunea Jidanului, că inevitabil îşi face apariţia în câmpul de investigaţie al sociologului modern. Iată ce scrie la pagina 160:* „Pe de altă parte nu putem nega că ei (Jidanii) au fost şi sunt agenţi ai corupţiei publice ori unde s'au aşezat". *Intreb în special pe dl. sociolog Gusti: ce crede Dsa despre această afirmaţie? Este justă, sau eronată? Un om de ştiinţă nu poate tăcea asupra unei chestiuni, care nu numai că intră în specialitatea sa, dar în vremea noastră preocupă intensiv şi opinia publică. Dacă tace, abdică şi dela rolul omului de ştiinţă şi dela rolul de factor cultural în viaţa ţării lui.*

*Mă adresez dlui Gusti, pentrucă Dsa care s'a ocupat cu problema „partidului politic", nu se poate să nu fi zărit într'un colţişor al domeniului cercetat şi acţiunea celor 3 milioane de Jidani în viaţa partidelor politice din România întregită; şi tot dela Dsa, ca dela un factor cultural de prima forţă, aştept să aud cuvânul de senină apreciere, deci neînfluinţată de nici o consideraţie trecătoare, asupra capitolului VIII din partea II a studiului dlui Brăileanu, şi anume despre „Presă" pe care revista noastră îl reproduce în întregime mai jos.*

*I. C. Cătuneanu*

[1]) **Am reprodus acest articol, apărut în numărul de 15 Ianuarie 1929 al acestei reviste, pentru ca citiorii să înţeleagă mai bine atitudinea, demnă de toată stima, a Dlui Profesor Brăilteanu, cum se evidenţiază din articolul semnat de Dsa.,**

**I. C. Cătuneanu**

# Cauze și efecte

Cu ajutorul lui Dumnezeŭ am terminat traducerea în românește a *„Criticii rațiunii pure"* a lui *Kant,* lucrare ce m'a imobilizat aproape complet, prin mai bine de șase luni, așa că n'am putut da până acuma atenția cuvenită efectului izvorît dintr'o cauză cunoscută cetitorilor acestei reviste.

In Nrul 6, din 15 Ianuarie 1929, al *„Infrățirii Românești"*, dl profesor *Cătuneanu* a binevoit să dea o dare de seamă, foarte și prea măgulitoare pentru mine, asupra lucrării mele *„Politica"*. In legătură cu această dare de seamă, dl Cătuneanu i-a pus și dlui *Gusti* vre-o câteva întrebări, rugându-l să răspundă dacă aprobă sau nu expunerile mele în chestia evreiască. Fără îndoială că, pentru mișcarea de apărare națională împotriva cotropirii jidovești, cunoașterea părerii dlui Gusti, în această chestiune, nu poate fi fără importanță, dat fiind că d-sa e considerat, după cum spune dl Cătuneanu, ca „specialist, și cu renumele cel mai solid stabilit în materie de sociologie". Dl Cătuneanu credea că dl Gusti e dator să dea un răspuns, căci de altfel, „ar abdica dela rolul omului de știință și dela rolul de factor cultural în viața țării lui".

Cum se vede, dl Cătuneanu a împins problema pe un plan pe care putea să se întâlnească cu dl Gusti, fără ca eu să am alt rol decât, *mutatis mutandis,* pe cel al zeiței care a aruncat mărul discordiei. In cazul cel mai bun mi se putea întâmpla ca și dl Gusti să găsească că mărul e de aur veritabil, așa cum susținea dl Cătuneanu, iar dacă dl Gusti ar fi demonstrat că mărul e putred, eu ași fi fost nevoit să mă retrag rușinat — și Troia ar fi rămas intactă.

*Dar dl Gusti n'a răspuns.* S'ar putea crede, că n'a citit întrebările dlui Cătuneanu. Sau le-a citit și a crezut că nu trebuie să răspundă? Iată problema pe care voiu încerca să o desleg. Trebuie să încerc a o deslega, întrucât din anumite indicii pot trage concluzia că dl Gusti *„cum tacet, clamat"*.

*Dl Gusti a dat un răspuns!* Dar nu l-a dat dlui Cătuneanu, ci mie zeiței gâlcevii. Dar acest răspuns, deși e destul de lămurit pentru mine, trebuie reconstruit, pentru cetitorii „Infrățirii Românești" în temeiul unor indicii pe cari ei nu pot să le aibă la îndemână.

Intâiul indiciu este: respingerea lucrării mele la concursul pentru premiile „Academiei Române". Zic că este numai un indiciu. Căci: 1) nu știu dacă a fost respinsă în urma unui raport făcut de dl Gusti; 2) nu știu dacă a fost respinsă în urma unui astfel de raport în care modul cum am atins eu chestiunea evereiască a fost cauza descalificării. Căci s'ar putea ca dl Gusti să fi aprobat punctul meu de vedere chiar în această chestiune și să fi găsit tot restul cărții slab și fără valoare științifică. In acest caz el ar fi de acord cu dl Cătuneanu, care a relevat în primul rând locurile referitoare la chestia evreiască, dar în desacord cu el cu privire la restul cărții. Dl Gusti fiind specialist, recunoscut și de dl Cătuneanu, eu ași rămâne singurul păgubaș. Dar atunci dece dl Gusti nu spune acest lucru în public? A vroit oare să mă cruțe? Desigur că ar fi fost dureros pentru mine să cunosc că mi-am greșit cariera. Dar mai bine târziu, decât niciodată! In chestiuni de cercetare științifică nu există cruțare din sentimentalism. Dl Gusti ar fi fost deci dator să ia o atitudine deschisă și hotărîtă față de mine, cu atât mai mult, cu cât lucrările mele de sociologie nu se pierd în mulțimea lucrărilor de acest gen apărute în limba românească, ci au pretenția să fie considerate între puținele lucrări sociologice mai de seamă, publicate în limba românească — cel puțin până la apariția criticei distrugătoare a dlui Gusti, sau „a sistemului de gândire sociologică al dlui profesor Gusti, elaborat în urma celor douăzeci de ani de studii neîntrerupte și verificat prin multiple cercetări de sociologie aplicată, sistem a cărui definitivă formulare este așteptată în cercurile sociologilor din țară și din străinătate cu un interes și o nerăbdare crescândă" — cum spune dl *R. Colan,* în darea de seamă asupra „operei" dlui Vladesco-Racoassa, *„La Sociologie en Roumanie"* (vezi Arhiva pentru știința și Reforma socială, VIII, 4 pag. 754). Desigur că în fața unui atare sistem, lucrările mele modeste vor dispare ca luna în fața soarelui. Dar până atunci luna e stăpână. Și dl Gusti a văzut cândva această lumină, slabă ce-i drept, dar totuși lumină și părea că vrea să o tolereze cel puțin până la răsărirea sa proprie în lumea sociologiei. A greșit însă încercând acuma a o întuneca înainte de răsăritul soarelui. Ceeace se vede chiar din amintita dare de seamă a dlui R. Colan.

Și aci în darea de seamă a dlui Colan, găsesc al doilea indiciu că dl Gusti a cetit întrebările dlui Cătuneanu, și că a hotărît să-mi dea mie o serie de răspunsuri, după cea mai nouă metodă științifică. Căci acest domn Colan dă lista numelor autorilor amintiți de dl Răcoasă, cu excepția subsemnatului. Se pare deci că sau dl Gusti a dat ordin să fiu șters din rândurile acelora cari merită să fie tipăriți cândva în *„Arhiva"*, sau că dl Colan, simțind (cu instinctul fin al omului ce vrea să ajungă sociolog înainte de apariția sistemului) durerile șefului, m'a șters în mod conștient sau subconștient.

Dar dlui Colan îi rezerv o surpriză specială. Deocamdată constat că dl Gusti mi-a răspuns în mod hotărît: cine atinge în Țara Românească problema jidovească e dușmanul dlui Gusti și — nu merită numele de sociolog.

Dacă ași fi om pătimaș m'ași repezi — cu condeiul se înțelege — la dl Gusti și m'ași încumeta să dovedesc că, dimpotrivă, dl Gusti nu e sociolog. Căci, la urma urmei, ași putea zice, ce lucrări importante are dl Gusti? în temeiul căror lucrări de seamă a intrat în Academie? Dacă a-și fi om pătimaș, a-și începe a analiza scrierile dlui Gusti și, punând rațiunea în serviciul pasiunii, a-și putea descoperi multe scăderi în scrierile sale. Dar nu sunt om pătimaș, deoarece ocupațiunea neîntreruptă cu știința m'a disciplinat. Recunosc că dl Gusti, a dat în domeniul *științei* sociale, contribuții interesante și a năzuit totdeauna să dea și bibliografia completă a problemelor tratate. Dar meritul său pentru știința socială nu stă în producția științifică, ci în organizarea *„Institutului social român"*. E păcat numai, că acest Institut n'a devenit și n'a putut deveni (din cauza împrejurărilor dela noi) un laboratoriu de știință socială, ci mai mult un loc de întâlnire a fruntașilor politici pentru expunerea problemelor de reformă socială. In mod necesar aci nu se putea pune la ordinea zilei problema jidovească și *Vasile Conta,* spre pildă, nu și-ar putea rosti cunoscutul discurs în cadrul conferințelor Institutului social.

Dl Gusti a scos deci din preocu-

pările Institutului această problemă importantă. Şi a făcut bine că a scos-o, fiindcă dealtfel n'ar fi ajuns unde este astăzi: preşedinte la Casa autonomă. Dar acest bine pentru d-sa, e un rău imens pentru Ţară şi — pentru ştiinţa socială. Pentru Ţară e un rău, deoarece de rezolvirea problemei jidoveşti depinde tot viitorul Statului nostru, pentru ştiinţa socială e un rău, fiindcă această problemă e tipică pentru verificarea unor ipoteze şi teorii fundamentale în sociologie. Şi chiar din această cauză ea a fost atinsă în „Politica" mea, şi din această cauză dl Cătuneanu a pus întrebările sale.

Prin faptul că dl Gusti înlătură, cu grijă şi intenţie vădită, această problemă din sfera preocupaţiunilor „ştiinţei şi reformei sociale", el dovedeşte că renunţă de a face ştiinţă şi de a întemeia reforma socială pe ştiinţă. Şi atunci pentru mine situaţiunea se lămureşte cu desăvârşire: *dl Gusti subordonează ştiinţa intereselor sale de om politic practic*, pe când eu *subordonez interesele mele personale* (întrucât prin ştiinţă abia îţi poţi câştiga pâinea de toate zilele) *adevărului ştiinţific*. Nu-l pot opri pe dl Gusti să întrebuinţeze ştiinţa ca reclamă pentru combinaţiunile sale şi să o adapteze acestor intenţii, dar pot arăta că ceeace face dl Gusti este un păcat împotriva spiritului ştiinţei, care cere obiectivitate desăvârşită şi cercetarea realităţii fără nici o prejudecată. Cert e că, în acest caz, dl Gusti ar fi trebuit să renunţe la unele avantaje şi onoruri (d. e. la cetăţenia de onoare din Fundul-Moldovei) şi s'ar fi expus la multe neplăceri şi atacuri (deschise şi ascunse), dar el ar fi devenit un Galilei sau un Socrat al sociologiei (putând alege, la vârsta de 70 de ani, să fie ars sau să bea otravă). Dar aşa, efectul întrebării — cauze a dlui Cătuneanu a fost că dl Gusti şi-a fixat locul în mod definitiv: în afară de câmpul sociologiei.

Cele ce mai lipsesc pentru desăvârşita dovedire a acestei afirmaţii le voiu expune rând pe rând în această revistă, cu îngăduinţa directorului ei şi a cetitorilor.

*

Si ca adaos: surpriza pentru dl Colan.

Lucrarea dlui *Vlădescu-Răcoasa, La Sociologie en Roumanie*, a apărut în Revue Internationale de Sociologie No. 1/2 din Ianuarie-Februarie *1929*. E o scurtă privire asupra desvoltării sociologiei la noi în ţară. Dl Răcoasa merită să fie lăudat pentru această lucrare, căci, în acest fel, şi străinătatea ia cunoştinţă de străduinţele noastre în ştiinţa socială. Dar ceeace nu pot aproba este faptul că dl Răcoasa a utilizat o lucrare a mea de acelaş gen, apărută în limba germană în *„Kölner Vierteljahrshefte für Soziologie"* No. 4 din *1926*, fără să arate de unde a luat unele date. Sunt asemănări între textul dlui Vlădescu şi textul lucrării mele cari nu pot fi reduse le utilizarea aceluiaş izvor. D. e.

## Textul meu:

*Das Weltgeschehen ist eine Verkettung der Teilwellen und zwar so, dass jede folgende Teilwelle, vom Abstieg der vorhergehenden beginnend, spiralen förmig aufsteigt. Das soziale Leben ist ein Teilvorgang des gesamten Weltgesdrehens. Jedes Volk schreitet mit jeder Generation aufwärts und die Menschheit mit jedem Volk, das die Führung vom vorhergehenden aufnimmt. Der Höhepunkt wird eben durch den Gleichgewichts zustand bezeichnet, so dass die Gesamtentwickelung als von Gleichgewicht zu Gleichgewicht fortschreitend gedacht werden muss. Im sozialen Leben ist „Der Fortschritt durch Ordnung" anzustreben, demnach wäre „Freiheit ohne Anarchie und ordnung ohne Despotismus" der wünschenswerte Zustand...*

## Dl Răcoasă:

*L'évolution du monde est un enchaînement de vagues partielles, et de telle façon que chaque vague partielle, qui surgit en començant avec la montée de la précédente, vient en forme de spirale. Dans l'humanité chaques peuple avance avec chaque génération et l'humanité même avec chaque peuple qui prend la suite du précédent. Le point culminant est indiqué justement par l'état d'equilibre, de telle sorte que le développemnt général doit être conçu comme étant réalisé par l'avancement d'equilibre en équlibre. En ce que concerne la vie sociale, „le progrès par ordre" est préférable, puisque „la liberté sans anarchie et l'ordre sans despotisme" serait l'état idéal...*

Sunt şi alte locuri, d. e. cu privire la Vasile Conta, cari arată că dl Răcoasa a tradus pasagii întregi din lucrarea mea. Şi dl Răcoasa nu arată nicăiri că această lucrare a mea există. Şi doar, afară de aceste locuri traduse, întreg planul dării de seamă a dlui Răcoasă e luat din lucrarea mea. Desigur că dl Răcoasă a mai întregit lucrarea sa; a dat unele informaţii asupra viitorului sistem al dlui Gusti, l-a înscris pe dl *Ilie Moscovici* între sociologii români etc. Şi eu nici n'aş fi dat mare atenţie acestei metode ştiinţifice a dlui Răcoasă, deoarece lucrarea n'are nici o importanţă şi fiecare om face ce poate şi cum poate.

Dar dl Colan va înţelege, cred acuma că, din lista sociologilor dată de dl Răcoasă, d-sa nu mă putea şterge chiar pe mine într'o dare de seamă asupra lucrării dlui Răcoasă, care n'a făcut decât să întregească o lucrare a mea publicată înainte, de trei ani.

Atrag deci atenţia dlor cari se pun în slujba dlui Gusti pentru a mă executa pe mine, să ia toate măsurile să nu se compromită pe sine şi pe alţii. Căci dacă va fi să fiu ars sau să beau veninul, aşi vrea ca dl Gusti personal să-mi facă plăcerea de a mă invita la această distracţie sociologică.

*Traian Brăileanu*
Prof. la Univ. din Cernăuţi.

# In chestia Moţilor

*La 18 Noemvrie ora 11 s'a desbătut la Curtea de Apel din Cluj tocmai la ceasul când se prohodea contele* Gh. Banffy, *care o viaţă întreagă n'a mai contenit de a purta procese cu moţii, apelul acestui conte făcut după 7 ani dela hotărîrea 84—1922 a Comisiei Agrare Judeţene din Cluj împotriva comunelor moţeşti Răchiţele şi 11 sate din judeţul Cluj de sub muntele Vlădeasa. Reprezentanţii contelui au fost în procedură mai înainte:* dl Paul Boilă, *iar acum dnii advocaţi:* dr. Ghetie, dr. Coroianu *şi* dr. Augustin Pordea. *Apărarea moţilor a fost susţinută de dl dr.* Amos Frâncu *reînsănătoşat şi asistat de astă dată de o delegaţie a „Alianţei* advocaţilor români din ţară", *care reluându-şi activitatea s'a însărcinat de a încadra apărarea Moţilor*

*între îndatoririle alianței. Din partea „Alianței" au fost de față dnii advocați* Ștefan Fabius, dr. Eugen Dunca, dr. Cornel Anca *și* dr. Elena Bratu; *dnii prof.* I. C. Cătuneanu, *dr.* Băleanu, *secretar general și dl dr.* Cuparescu, *și-au scuzat absența fiind reținuți oficial în altă parte.*

*Constatându-se că din dosarul comisiei județului lipsesc procese verbale de afișare, lipsă pe care se întemeiază apelanții: contele și* Tischler *pentru a contrabalansa evidenta tardivitate a recursului lor și constatând președintele secției dl* dr. Victor Pop *că și din dosarul Curții lipsesc acte, în parte note de constatare ale însuși președintelui Curții și a raportorilor, dl dr. Amos Francu a depus concluziile scrise. In acelaș timp în pledoaria sa a cerut să se suspende procedura trimițându-se dosarul la Parchet pentru sustragere și fals în acte publice și pentru faptul că în urma morții contelui Banffy procura dată advocaților e revocabilă, iar sustragerea de acte operată, evident, în favoarea contelui și a Societății Râul Alb, condusă de Tischler Maurițiu.*

*Tardivitatea apelului trebuie deci cercetată, lămurită și sancționată prin parchet înainte de a se pronunța Curtea asupra incidentului ridicat anterior, că apelul contelui Banffy și a cumpărătorului său Tischler sunt întârziate.*

*In fond apărarea Moților a susținut concluziile formulate mai înainte, că dupăce media prețului de expropriere e fixată prin Monitorul Oficial unguresc expertiza cerută de contele Banffy și Tischler Mor, acesta reprezentat prin advocații dl* Balázs, *nu are loc. Advocatul contelui, Augustin Pordea, fost deputat, s'a raliat la cererea de suspensiune în urma morții contelui Banffy. Curtea pe urma cererei concordante a părților a suspendat procedura până ce succesorii contelui Banffy vor solicita continuarea.*

*In cercurile „alianței" se crede că dupăce în 1918 locotenentul* Desmereanu *astăzi profesor de matematici la Universitatea din Roma cu un detașament de Moți a apărat casa și moșia contelui, dela Bonțida, succesorul său contele* Nicolae Banffy, *fost ministru de externe maghiar, căruia statul românesc i-a salvat toate moșiile acordându-i cetățenia română afară și peste lege, va face un gest potrivit revocând apelul neadmisibil în formă și nemotivat în fond. Astfel va contribui la liniștirea Moților răzvrătiți și pentru cuvântul că în pădurile din țara Moților s'au scutit pe nedrept 8000 de jugăre pentru contele și aproape 6000 jugăre pentru Soc. lui Tischler numită „Râul Alb". Acesta din urmă a cumpărat spre frustrarea legii agrare, dela conte, după 1 Decemvrie 1918, pădurile scutite pe temeiul unor contracte nule și nevalabile după lege.*

*In țara Moților lumea se pregătește astfel cu zor și cu toate jalbele la Inalta Regență.*

*Dr. Elena Bratu* — Cluj —

# Monumentele ridicate la București și la Constanța, în memoria „Soldaților evrei morți în războiu" ba încă și *„pentru întregirea neamului"*

Cred că în orice țară din lume, nu există suflet de creștin adevărat, care, să nu-și dea seama și să nu știe că, Jidanii toți, dela mic la mare, luptă pe toate căile — unii fățiș, dar marea majoritate în ascuns — ca să doboare nu numai toate Tronurile, dar — mai ales — și toate frontierele dintre diferitele state. Ei — Jidanii — potrivit Talmudului, își dau bine seamă că, ne mai existând nici un fel de hotare în lume, ei — ca unii care n'au țară — atunci vor putea fi liberi, a-și face afacerile și interesele așa cum le vor conveni mai bine pentru scopul și ținta ce urmăresc, aceea de a face *bani* pe orice cale, fie ea cât de perversă.

Chiar — absolut fără să vreau — mă gândesc la Tronul nostru, care odinioară era atât de iubit în interior și de respectat în afară și atât de bine consolidat prin tată, fii și nepoți, cât de slăbit este astăzi, grație cahalului, care în ascuns și pe nesimțite, a lucrat pe sub fustele unei Jidoavce decăzută moralicește.

Când Liga Națiunilor este o creațiune talmudică instituită de Cahal — prin mijlocul banilor avansați pentru deslănțuirea războiului mondial — în scopul ca apoi în ascuns și prin tot felul de subminări și totul bazat pe *procente* la capital, ei — Jidanii — să poată conduce lumea din ascuns;

Când — cine nu știe — că, prin intermediul Ligei Națiunilor, Jidanii în ascuns și pe nesimțite, caută, să pervertească chiar *Cursul de Istorie* al tuturor popoarelor, propunând, să se înlocuiască prin cărți de lectură al căror fond, să facă pe copiii școlari ca încă din frageda lor vârstă, să-și uite de hotarele și de Istoria moșilor și strămoșilor lor și să nu mai știe nimic de vitejia neamului lor și nici de luptele ce au trebuit să susțină toate popoarele până să ajungă la ziua de azi;

Că toate hotarele, toată Istoria și tot trecutul să dispară și să rămână ca bază de plecare a totului numai cele trei cuvinte: *umanitate, fraternitate* și *egalitate.* Situație care este singura ce ar conveni de minune neamului jidănesc, întrucât sub scutul acestor mari principii de drept și, ne mai existând nici frontiere, Jidanii s'ar găsi ori unde *la ei acasă* și astfel ar putea face și desface totul după cum le-ar conveni. Chiar și orice crimă sau orice altă nelegiuire ce ar comite Jidanii în contra goimilor, toate, și-ar putea găsi un adăpost prielnic de scăpare în dosul uneia din aceste mari principii de drept;

Când este bine știut de toată lumea că, în războiul nostru mondial nici un soldat evreu n'a murit în luptă, pe câmp, cu arma în mână și trăgând în inamic, ci toți morții jidani și-au dat duhul pe la căruțele cu alimente, pe unde toți căutau anume, să se îndese și pe unde — în cele din urmă — erau chiar preferiți de către comandanți, să rămâe, spre a nu mai *provoca panica* între trupe;

Când este clar ca lumina zilei că, toți soldații evrei morți în războiu datoresc pierderea vieții lor absolut numai tifosului exantematic contractat dela populația românească contaminată de această teribilă boală și rămasă absolut fără nici un ajutor, sau cel puțin un sfat medical și pe care soldații Jidani căutau s'o jefuiască, fără ca ei singuri să-și dea seama de primejdia contaminării;

Când este bine știut și cu absolută certitudine, faptul că, nu numai soldații Jidani, dar nici chiar unul din semenii lor mai de seamă ca: rabini, mari bancheri, mari comercianți, etc., etc., nici măcar prin gând nu le-a trecut cuvântul de *„întregirea neamului".*

Atunci,

Cum?, de unde și tocmai după trecere de 13 ani dela războiu, a răsărit așa ca din senin, ideia că, soldaților Jidani din România, morți în timpul războiului, să li se ridice monumente de comemorare?

Apoi, dece oare în nici o altă țară din Europa, Jidanii nu s'au gândit a ridica asemeni monumente; iar în România au ridicat deodată două monumente? Unul în București care este capitala țării și altul la Constanța, care este plămânul țării și căruia pe lângă modestul titlu *„în memoria soldaților evrei morți în războiu“* i s'a mai adăogat pe nebăgatele de seamă și codița *„PENTRU INTREGIREA NEAMULUI“?!*

Dacă d. general *Vlădescu*, comandantul Diviziei 9 Constanța, care reprezintă în localitate pe ministrul de războiu, prin prezența sa în mod oficial la serbare, din lipsa de experiență, nu și-a dat seamă de scopul ascuns ce se urmărește, se cuvine ca — cel puțin noi cei mai bătrâni — să nu trecem cu ușurință peste acest fapt și să ne întrebăm:

Care este motivul pentru care Cahalul a dat ordin ca în România, să se ridice două monumente în memoria soldaților evrei morți în războiu și de ce în alte țări din cuprinsul Europei, n'a ridicat nici măcar unul?!...

Cu altă ocaziune și tot prin coloanele acestei reviste, am arătat și am demonstrat că, motivele pentru care în România, se ridică două monumente deodată, sunt două și anume:

I. De mult încă din timpul domniei lui Mihai Sturdza, care a permis intrarea Jidanilor în țară plătindu-i un galben de cap, *Cahalul* — căpetenia ascunsă și nevăzută, care conduce din ascuns destinele poporului evreesc — dându-și seamă că, poporul românesc este cel mai blând, mai îngăduitor și mai primitor și cu toată bunăvoința față de oricare străin, decât oricare altă nație, Cahalul — zic — și-a pus în gând ca, cu timpul și prin mijlocul a tot felul de uneltiri, înșelătorii și conrupțiuni, să pună mâna pe toate bunurile mănoase, cu care Dumnezeu a înzestrat această țară, să pervertească sufletul Românului și odată ajuns aci, să prefacă țara într'o adevărată *patrie jidănească.*

Când a văzut că, prin camătă, prin lingușiri și tot felul de perversități, Jidanii au pus mâna pe tot comerțul și industria țării; când și-a dat bine seama că, toate moșiile boerești au devenit proprietatea jidovească și a reușit ca pe feciorii adevăraților boeri — prin perversitate — i-au trimis să se plimbe prin străinătate și pe la Monte-Carlo, atunci Cahalul a crezut momentul propice — sosit — ca să sporească — cât se va putea mai mult — și numărul Jidanilor din țară. In acest scop ascuns și drăcesc, profitând de starea haotică adusă de urmările războiului între anii 1917 și 1919, el — Cahalul — a făcut, să năvălească în țară milioane de alți Jidani, scursori de prin Galiția, Bucovina, Ucrania și toți condamnații și pușcăriașii de prin toată lumea. Apoi, sub masca de *„umanitate“* a silit chiar pe generalul Averescu — atunci primministru — ca, dupăce i-a purtat în comvoiuri prin toate lagărele țării, hrănindu-i din budgetul țării, a sfârșit prin a le dá voie, să rămână în țară până la *sine die*, ceeace a sporit populația țării cu milioane de venetici, cari azi — toți — au devenit cetățeni Români și cu toate drepturile băștinașilor.

Dar există sus un Dumnezeu, care veghează la destinul neamului românesc! Tocmai când Cohalul se credea ajuns mai aproape de scop, iată că Impăratul Germaniei *Kaizerul Wilhelm*, dă un banchet în onoarea generalilor cari ocupase țara până aproape de Focșani, cu care ocaziune prin toastul ținut, public, în fața întregii lumi, *taxează pe soldatul evreu din armata Română, ca fiind cel mai pervers soldat din toate armatele, întrucât, pe lângă că, și-a călcat jurământul depus pe drapelul țării, chiar în prezența și sub dictarea rabinilor, dar apoi, odată cu predarea în masse la inamic, cu arme cu tot, s'au transformat toți în cei mai vajnici dușmani și spioni ai țării* cari îi crescuse la sân, ca și pe proprii ei fii.

Acest discurs public și oficial a pus pe Cahalu în situație tristă și rusinoasă și l-a silit, să pună privirea în pământ, fără să sufle un cuvânt.

Timp de 13 ani Cahalul a rămas năuc și desorientat.

Totuși, urmându-și planul conceput, acela de a transforma țara românească într'o *patrie jidovească* și tot meditând, cum ar putea, să atenueze puterea adevărului scos în relief de chiar împăratul Germaniei, s'a oprit la ideia, de a se ridica monumente *„pioase“*, când, autoritățile țării și în special ministrul de războiu trebuind să asiste și fiind vorba de cei morți, vor fi ținute, să nu vorbească decât ceva de bine la adresa soldaților evrei morți în timpul războiului și vor trece sub tăcere... modul cum ei s'au purtat de fapt. Apoi acestor discursuri dându-li-se o publicitate cât mai întinsă prin presa ce le stă la dispoziție și toate fiind cu mult mai noui decât discursul Kaizerului, iată că... se dă loc la *o întunecare a adevărului curat* și astfel Cahalul poate lucra înainte sub masca ceței.. produsă de el.

II. Cahalul dându-și seama că, actualul ministru de războiu — *general Cihoschi* — ca unul care a luptat numai pe front, fiind chiar și rănit și astfel cunoaște bine purtarea mișelească a soldatului evreu în războiu, se prea poate că, la un moment dat, să-și aducă aminte de trecut și prin înalta lui situație de ministru, le poate pune în cale o piedică peste care Cahalul nici n'ar putea trece. Deci trebuie cu orice preț silit, să-și pună lacăt la gură... Și, ce altă ocazie mai priincioasă, s'ar putea găsi decât aceea a *serbărilor pioase*, unde — o repet — fiind vorba de morți, nu se poate vorbi decât de bine. Deci ministrul de războiu în mod indirect este silit de împrejurări, să ocolească adevărul curat și adevărat.

Ca încheiere trebuie să spun că:

Dacă la punerea pietrei fundamentale a monumentului ce se ridică de Jidani în București sub titlul *„în memoria soldaților evrei morți în războiu“* Cahalul n'a putut prinde în cursă personal pe ministrul general Cihoschi, din cauză că, n'a asistat decât prin o delegație, în schimb Cahalul tot și-a atins în parte scopul, întrucât la Constanța comandatul Diviziei 9 și care reprezintă pe ministru în localitate, din lipsă de experiență, nu numai că a căzut în cursa ce i s'a întins, dar nici n'a observat că, monumentului din Constanța, i s'a mai adăogat — pe nesimțite și pe nebăgatele de seamă — și codița drăcească, aceea de: *„pentru întregirea neamului“.*

Dacă generalul Vlădescu comandantul Diviziei 9 nu și-a dat seama de scopul ascuns urmărit de Cahal, nu poate fi prea mult învinuit, pentrucă gradul de colonel este acela care formează pe general, prin instruirea cel puțin a 7—8 contigente de trupă și ofiteri, ori generalul Vlădescu ne având decât un

singur an de stagiu în gradul de colonel, era peste putinţă să-şi dobândească experienţa trebuitoare.

Dacă generalul Vlădescu a căzut în cursa drăcească ce i s'a întins de Cahal şi s'a grăbit a se pune în fruntea acelor serbări, se cuvine ca cel puţin noi — cei mai bătrâni — să protestăm cu toată tăria sufletului nostru, contra ridicării unor asemenea monumente al căror scop ascuns este falsificarea Istoriei Intregirii Neamului Românesc, în scopul ca mai târziu, populaţia jidănească, luând ca martore aceste monumente, la ridicarea cărora nimeni n'a protestat, să poată zice şi susţine că: *la întregirea neamului şi ei — Jidanii — au contribuit cu sângele lor.*

*Ori, o atare pretenţiune, fiind o sfruntată falsificare a adevărului, urmează că, GUVERNULUI ÎI REVINE SARCINA DE A DEMONTA CELE DOUĂ MONUMENTE,* ca fiind o intenţionată măsură luată de Jidani, pentru falsificarea Istoriei Neamului Românesc.

Să nu se uite că — graţie partidelor politice — Jidanii au ajuns să conducă din ascuns destinele ţării.

Să nu se uite că, nici un Român curat la suflet, dar neînregimentat, n'a putut pătrunde în parlament, pe cât timp Jidanii deşi n'au nici în clin, nici în mânecă nimic cu ţara românească, ba încă o urăsc de moarte, totuşi ei sunt reprezentaţi în parlament cu un număr mai mare decât procentul corespunzător populaţiei jidăneşti.

Să nu se uite că, şi în politica externă Jidanii joacă rol mare şi ca dovadă avem cazul că, la Washington avem de reprezentant pe *Rosenthal*... iar la Liga Naţiunilor singură România a fost, care prin glasul dlui ministru plenipotenţiar *Titulescu*, a protestat contra celor ce s'au petrecut de curând în Palestina.

*General Tarnoschi*
— Iaşi. —

# Se clatină o şandrama...

**La 1897 s'au întrunit corifeii sionişti într'un congres secret, unde au hotărât cucerirea întregei lumi. Plini de curaj în urma succeselor în decursul sutelor de ani — conduşi de doctrina criminală talmudică — s'au adunat la Basel la data amintită, burtoşii congresişti. Idealismul creştin al evului mediu i-a făcut depozitarii aurului şi ai lucrurilor de valoare câştigate fie prin speculă, camătărie nemiloasă, sau servind ca gazde de hoţi. Biserica creştină suferind o serie de crize, cauzele cărora nu e locul să le amintim aici, le-a dat perciunaţilor ocazia, ca şarpele simbolic să-l îndrepte du-- vechile -oruncí ale Thorei. S'au introdus în francmasonerie, s'au făcut adepţi fideli ai doctrinelor distrugătoare de tradiţii, de unde s'au ales cu influenţă şi cu aur. Succesul formidabil câştigat prin procedee oculte-banditeşti, i-a îndreptăţit să se --ndească la cucerirea lumii şi la intronarea dinastiei închinătorilor de saltele.**

**Socoteala era bună şi îndreptăţită până la un punct, dar au uitat esenţialul. Ca să cucereşti o lume şi să o conduci trebuesc două lucruri: talent militar şi oameni de stat. Ori borfaşii cari au asimilat tot soiul de rase inferioare, cari nu au asimilat nici-o civilizaţie profund omenească, nu vor ajunge nici odată la o realizare aşa de înaintată. Nu şi-au adus aminte, că sunt barbarii, cari nici spoiala unei civilizaţii nu şi-o pot însuşi. Sunt o rassă care nu produce, ci numai pagubă face pe unde trece, la fel cu invaziile de lăcuste sau epidemiile pustiitoare. In Rusia au introdus bolşevismul, cel mai mare dezastru pe care, l-a putut suferi o ţară şi astăzi se cară ca bandiţii, de cari începe populaţia deşteaptă, să se debaraseze.**

**Planul demonic şi procedeele pe cari habotnic le recitează în „templele" lor, le urmează cu îndârjire. Creştinii au luat măsuri de apărare pe tot globul. Dar capitalul iudaic în toate părţile a încercat să oprească reacţiunea. Au reuşit să îngenunche mişcările antisemite în multe părţi, în unele părţi să le paralizeze prin uneltele cumpărate cu bani grei. Dar de multe ori o victorie ce pare sigură poate să ia altă întorsătură şi dacă din sânul clanului de nespălaţi nu se naşte un Alexandru Machedon, atunci se începe destrămarea conjuraţiei epilepticilor circumcişi. (Las că puraţii nu-s în stare să poarte coifurile grele de metal).**

**Jidanul este habotnic pe cele spuse de Thora. Este îndreptăţit, de-oarece rabinii l-au asigurat de succes, dacă crede în ea, şi succesul l-a avut.** *RABINUL ESTE UN PRIVILEGIAT, ESTE RUDENIE DE APROAPE CU JEHOVA, DĂ IN FIECARE ZI MÂNĂ CU EL ŞI POATE SĂ-ŢI FACĂ BINE ŞI POATE SĂ-ŢI FACĂ RĂU.* **Cele spuse de el sunt literă Kuşer. Azi Jidanul crede după spusele de veacuri, că dacă atinge numai, cineva, Thora sfinţită, moare pe loc. După congresul dela Oradea-Mare — după relatările oficiale, — o serie de Thora au fost scoase dela localul lor, şi totuşi nu a murit nimeni. (Nu e locul să apreciez într'un fel sau altul faptele petrecute după congresul dela Oradea-Mare.**

**Cu tot postul pe care l-au dus rabinii tolăniţi pe -aele rituale, se duce şi credinţa lăcustei cu chip de om. Vede şi ultimul circummutilat că legea, pe care i-o impune rabinul este o speculă şi va fi un dezastru atunci când cea mai terorizată „PARIA" de şefii ei, nu mai crede în cabalismul conducătorilor. In acest caz pentru noi Românii nu e o problemă grea de rezolvat ca să punem un cordon sanitar Oradea-Carei, Satu-Mare, Maramureş, ca cel puţin să oprim năvala puhoiului, care ne umple de paraziţi.**

**O altă deziluzie pe care o înghite, şandramaua plănuită la Basel, este atacul Arabilor în Palestina. Jidanii trebue să ştie, că atunci poţi avea o patrie, când lupţi pentru ea, când aperi, patria nu se cumpără cu bani. Schelălăiturile presei jidoveşti, n'au avut nici un rezultat, n'a plecat nimeni să lupte pentru patria de multe-ori milenară. Soldatul englez merge şi el la comandă, dar nu este animat de entuziasmul că-şi apără patria sau cel puţin o colonie. Dealtfel conflictul care poate avea urmări mai complicate teritoriale, a fost provocat de o problemă bănească iscată la Haga între bancheri. După deşărtăciunea credinţei vine şi proba lipsei de curaj, atunci**

**când la 1897 plănuiai minuni la Basel.**

**Aceste fapte şi altele pe cari neamintindu-le cruţăm spaţiul, agită profund Jidovimea, şandramaua** *SE CLATINĂ.* **Calculul este totdeauna bun. dar capriciile întâmplării poate să strice rezultatele căutate. Jidovimea, care după răsboiu lucra rece şi sigură că-şi ajunge ţinta, în ultimul timp a devenit serioasă, şi-a pierdut busola. In nervozitatea ei s'a năpustit asupra noastră, a Românilor, cu toate metodele de distrugere. Se vede, că noi le-am zdruncinat mai mult planul neted, care mergea cu paşi repezi spre realizare. Poporul nostru cuminte şi cuminţit de mişcările antisemite, chiar pe conducătorii vânduţi Jidanilor, îi ţine de scurt, îi controlează în actele lor. Acest popor pe care nici-o metodă diabolică nu-l poate îngenunchia, trebuie lovit din toate părţile.**

**Omeneşte a solicitat şi România împrumuturi băneşti, în tot cazul cu un gir mai sigur, decât al unei firme jidoveşti. Capitaliştii americani, cari erau mai în măsură să ne dea bani şi dela cari solicită şi capitaliştii europeni, ca să-i dea din a doua mână, ne-a făcut imposibilă obţinerea unui împrumut. Bineînţeles aceşti capitalişti jidani, ca să lovească în nervul economiei noastre naţionale şi-au investit capitalurile în agricultură, însămânţând cu grâu toate prairiile americane. S'a produs atâta grâu, încât nu-şi pot scoate nici jumătate din banii investiţi. Si la noi cazul e aproape identic, dar nouă criza financiară ne poate deschide capul, să nu ne bazăm numai pe bugetul pe care-l putem realiza numai pe pielea plugarului, şi să ghiftuim cu banul câştigat cu atâta trudă fel de fel de lichele, rudenii sau valeţi ai oamenilor politici. Noi vom ieşi din impasul unei crize financiare fie că guvernanţii de acum vor căuta în altă parte fondurile cari alimentează bugetul şi vor îndepărta lichelele nesăţioase, fie că se vor căra şi vor face loc la alţii.**

**Dar...** *ŞANDRAMAUA SE CLATINĂ.*

**Dr. LAZAR ISAICU.**

**„Nimenea nu este viu şi să nu păcătuiască...“**

# Cu ocaziunea zilei de 1 Decemvrie

Noi poporul de dincoace de Carpaţi, dacă Măreaţa şi mult aşteptata zi, de *1 Decemvrie 1918,* ne-a găsit aici într'un număr atât de mare, aceasta o avem să o mulţumimi preoţimei noastre, care a ţinut sus şi nestinsă, flacăra Românismului din acestea părţi.

Aceşti adevăraţi urmaşi ai sfinţilor Apostoli au înfruntat toată urgia stăpânirilor barbare depe timpuri, şi-au sacrificat totul pentru a ţinea trează conştiinţa naţională românească, în inima poporului nostru şi mai bine mergeau cu frunţile ridicate la locul de osândă, de cât *să trăiască în desfătări* şi să se facă trădători.

Se lăsau să fie scuipaţi în faţă, târâţi în lanţuri şi cu zâmbetul pe buze suportau cele mai grozave chinuri în temniţele ungureşti, dar interesele turmei, nu le cedau.

Poporul Român încă le era recunoscător. „Părinţii-şi iubeau fiii, iar fiii, ascultau de părinţi“. Cu toată asuprirea stăpânirii trăiam în dragoste frăţească.

Ziua de mare fericire pentru Neamul Românesc sosi, Românii dela Tisa pân' la Nistru avurăm norocul să ne găsim cu toţii într'o singură ţară; în *România Mare!* Dispăru blestemata graniţă, dela Prut şi depe Creasta Carpaţilor, cari despărţiau pe fraţii de acelaş sânge, temniţele ungureşti se deschiseră şi iubiţii noştri părinţi sufleteşti, dimpreună cu mulţi fruntaşi cari n'avură altă vină decât doar că erau Români, se văzură, de nou liberi în mijlocul nostru şi al familiilor, care-i aşteptau cu atâta dor.

Lacrimi de bucurie se vărsară pe întreg pământul românesc, de pe feţele tuturor se citea numai mulţumirea sufletească. Se juca Hora Unirii în toate oraşele, până şi în cele mai depărtate sate din crierii munţilor...

Dacă inimile tuturor Românilor săltau de bucurie, nu tot aşa simţeau şi străinii rămaşi între noi, majoritatea cărora erau Jidanii.

Aceştia nu vedeau cu ochi buni bucuria noastră şi deaceea prin cunoscutele lor mijloace au semănat ura între noi, care a încolţit şi prins rădăcină în scurt timp. Aceşti semănători de ură au lucrat fără nici o oboseală zi şi noapte, zece ani de zile, când spre mare bucuria lor şi paguba noastră, am putut vedea în anul trecut, că încep a-şi culege roadele.

Din sămânţa urei aruncată între noi a crescut desbinarea şi pofta de mărire.

Fruntaşii zilelor noastre s'au împărţit în partide şi în loc de a lucra mână în mână pentru întărirea Scumpei noastre Ţări atât de mult visată, a început, a se huli unii pe alţii, iar nevinovatele cuvinte de:

*Regăţean, Ardelean, Unit şi Ortodox au ajuns vorbe de insultă.*

Avalanşele turbate ale partidelor politice dela noi, au luat în goana lor nebună şi o mare parte din preoţimea noastră, smulgându-i din ocupaţiunile lor liniştite depe satele noastre şi vârându-i în mocirla partidelor politice.

Aceşti urmaşi ai Sfinţilor Apostoli şi Slujitori ai Altarelor, cari în viaţa lor, înainte de a luneca pe panta partidelor demagogice au propovăduit numai adevărul, dragostea şi iubirea deaproapelui, se văd azi siliţi să comită cel mai mare păcat, propovăduind ura, în contra deaproapelui şi în contra fraţilor de acelaş sânge, cari nu se cuprind în cadrele partidului respectiv. Şi ce este mai dureros, aceşti slujitori ai altarului la ordinul şefului de partid sunt siliţi să roşească, spunând *minciuni,* în favorul reuşitei politicii, ce o fac, când spun că numai oamenii din partidul lor, sunt cinstiţi, iar ceilalţi toţi sunt hoţi şi câte în lună şi 'n soare...

Se întâmplă că într'un sat să vină un preot să facă propagandă pentru partidul său. Peste câteva ore sau zile, să vină altul, din alt partid.

Ori şi cine-şi poate închipui ce impresie a lăsat în inimile poporului care i-a ascultat.

De-ar fi cât de fără învăţătură aceşti ascultători, totuşi au putut constata, că unul din doi a minţit, sau amândoi şi atunci, dragostea aceea ferbinte, ce leagă pe preot de săteni, se răceşte din zi în zi...

Pentru ca desbinarea, ura, pizma şi neînţelegerile să dispară pentru totdeauna dintre noi Românii, tot Onoraţii preoţi sunt

chemaţi cu Crucea în frunte, ca după cum în trecut sub conducerea *Bisericii Romaneşti* am sfărmat jugul străin aşa şi acum, să sfărmăm jugul partidelor politice, cari propovăduesc ură şi desbinare între noi Românii, făcându-ne să ne duşmănim şi să ne dăm în cap frate la frate, în dauna noastră şi în favorul străinilor; al Jidanilor, cari sunt vârâţi în toate partidele politice pe cari le asmuţă, să se distrugă unul pe celalalt, din care fapt ei câştigă şi noi slăbim şi pierdem cu toţii.

Incheind aceste rânduri, rog pe Dumnezeu a tot puternic, să trimită din nou darul său şi asupra acelor păstori sufleteşti cari au alunecat în noroiul partidelor politice şi să-i învredniceească, în locul minciunei să propovăduiască adevărul, şi în locul urei să propovăduiască dragostea şi iubirea, iar în locul desbinării să propovăduiască înfrăţirea şi unirea. Poporul românesc fiind bun şi mult răbdător îi va ierta; că: „Nimenea nu este viu şi să nu păcătuiască — numai tu Doamne. Dreptatea ta Doamne-i în veac şi cuvântul tău adevărul este".

*Ioan L. Potra*
ţăran, Bologa — Cluj.

## Forţe nebănuite

Din comuna Groşi — jud. Arad, prieteni de ai noştri au constatat cu bucurie, că acolo ostaşii cuzişti sunt la datorie, afară de unul doi, ce de sigur s'au înregimentat în rândurile luptătorilor L. A. N. C. cu gând de câştig şi nu cu hotărîrea de a jertfi pentru isbânda luptei.

Vechii membri sunt adânc scârbiţi şi de stăpânirea naţional-ţărănistă; aşteaptă cu nerăbdare pe fruntaşii cuzişti, asigurându-i de credinţă şi de statornicie în jurământul depus. Ei au şi scris dlui *Dr. Dionisiu Benea* preşedintele L. A. N. C. — Arad, ca să poftească în comuna Groşi, să reorganizeze comitetul local, luând drapelul din mâna dezertorilor.

Dacă în lăturalnica comună Groşi, se găsesc atâţi ostaşi credincioşi L. A. N. C., câte astfel de forţe nebănuite se vor ascunde prin toate comunele noastre, sătule de guvernările partidelor politice.

## „E adevărat?"

*Zilele trecute mi-a căzut în mână un număr recent din* „Lupta" *honigmanilor atât de ospitalieri elucubraţiilor fostului hamal în port,* Panait Istrati. *Ochii mi-au căzut asupra unor „rânduri pentru dl ministru de răsboiu", intitulate: „E adevărat?" şi în josul cărora semnează un jupân, cu iniţiala* L. T. A.

*Dar, să-i îngăduim să vorbească:*

*„Ni se semnalează, scrie jupânul, pe cale particulară — şi anume printr'o scrisoare — un fapt căruia nu ştim dacă trebuie sau, mai bine zis, întru cât trebuie să-i dăm crezare. Corespondentul nostru ne arată că ministrul de răsboiu a dat, recent, un ordin, în sensul ca toţi „străinii" (recte Evreii) să fie scoşi din cancelarii.*

*„Măsura nu e numai jignitoare, dar e profund ilogică. Soldatul care poartă uniforma ţării şi slujeşte sub drapelul român nu mai poate fi. — nu mai trebuie să fie considerat străin. A suspecta pe acei ostaşi din cancelarii cari sunt de religie mozaică înseamnă a reînvia o epocă pe care noi ne socoteam justificaţi a o considera complet dispărută.*

*„Ce fapt poate justifica acest act atât de umilitor pentru întreaga populaţie de rit mozaic?*

*„Ne adresăm dlui general Cihoski, pe care îl ştim un militar desăvârşit şi un om imparţial, rugându-l să cerceteze dacă un asemenea ordin a fost cu adevărat dat. Căci refuzăm să credem un singur moment că dsa ar avea cunoştinţă de o asemenea măsură — repetăm — cu totul nejustificată.*

*„Dl ministru de răsboiu, care este considerat ca un fel de părinte al tuturor ostaşilor (fără deosebire de religia respectivilor) nu va putea admite nedreptăţirea unora dintre soldaţii aflaţi sub drapel".*

*Inţelegeţi care e tâlcul: de ce fiii lui Israel să fie luaţi dela munca uşoară de cancelarie — „nedreptăţiţi" deci — şi trimişi la front şi de ce să li se ia posibilitatea de a se deda la obişnuita lor practică:* spionajul?

*Sigur că „rândurile" au avut darul să impresioneze pe naivii cititori ai foii imunde din Sărindar şi poate chiar pe dl general Cihoski. Mai ales că asemenea măsură pare „cu totul nejustificată", cum afirmă jupânul L. T. A.*

*Noroc că „Universul" ne vine în ajutor, oferindu-ne, după câteva zile, următoarea notiţă, la rubrica „Justiţia militară", notiţă pe care, evident, ziarele palestiniene au scăpat-o din vedere:*

*„Spion condamnat".*

*„Soldatul Gutman Paul din reg. 2 vânători, pe când era furier al regimentului, şi-a procurat cu bună ştiinţă şi intenţie frauduloasă mai multe documente privitoare la apărarea statului, documente pe care le-a vândut unui agent al guvernului ungar.*

*„Gutman fiind judecat de consiliul de răsboiu al corpului II armată, de sub preşedinţia dlui col. Botescu, în urma rechizitoriului dlui maior I. Pella, comisar regal, a fost condamnat la 5 ani închisoare şi 10.000 lei amendă".*

*Câteodată, chiar faptele diverse se arată a fi eficace, în demonstrarea unui adevăr, cu condiţiunea însă de a le remarca. Şi acesta e cazul notiţelor de mai sus.*

*Ion I. Angelescu*
— Prahova —

## Prăbuşirea inevitabilă

**România mare, înfăptuită cu atâtea jertfe, trece prin ceasuri cumplite.**

**Poporul băştinaş din îndemnuri pătimaşe, s'a împărţit în tabere, vrăşmăşindu-se în mod sălbatec.**

**Elementul politician hrăpăreţ şi de obârşie îndoelnică, a întinat viaţa şi hărnicia gospodăriei tradiţionale.**

**La sate întunericul se lasă în valuri de ură, destrămând sufletele.**

**La oraşe, muncitorimea ca şi intelectualitatea românească e prinsă în mreaja luxului, a pornirilor spre decădere imorală, şi a petrecerilor nesăbuite, înăimită în vâltoarea comercializărilor şi speculaţiunilor, fărâmându-şi vremea şi energia şi lipsiţi adesea de onestitatea profesională.**

**Cei de jos lăsaţi astfel fără o**

cumpănă, în valurile anarhizării și ameţiţi de uneltitorii de prin unghere și de pânditoarele crâșme, împinși spre răsvrătire și brutalizare.

Increzuţii conducători, cu toată șleahta de înfometaţi, înșfăcaţi de feroce materialism, înămoliţi în păcate, își vând la mezat mandatele îmbogăţându-se prin fraude și furturi nelegiuite.

Insuși clerul și dăscălimea cu rare excepţii, s'au îndepărtat de duhul neprihănirei, îmbrăţișând căile pierzării, prin luptele de partid.

Teatrele în afar'de cele naţionale și mai ales, cinematografele în mare parte, pervertesc sufletele și pregătesc desnodământul năruirei fatale. Cu o precizi une matematică se învederează tot mai lămurit, drurile Românimei.

O neînduplecată nenorocire s'a năpustit, cu o aspră biciuire pe trupul neamului.

Desfrâul și năvala după arginţi a încăput în toate straturile României.

Insul și societatea, familia, temeiul căminului românesc — nu-și mai pun sufletul chezășie pentru idealul naţional și în egoismul lor, fiecare își cercetează de interesele, cari le-ar putea ridica situaţiile.

Personalităţile de înaltă conducere și covârșitoare înălţietate, se zăresc tot mai rar în câmpul de activitate naţională.

Glasurile depe amvon, știinţifice sau duhovnicești, câte se mai ridică pentru apostolat, adesea ocolesc sau învăluie adevărul, asupra primejdiei ce ne amenință organizarea de stat și însăși existenţa naţiunei.

Sufletul neamului pare a fi îngropat, vocea strămoșilor stinsă.

Incă puţin și giulgiul de moarte, va acoperi pentru totdeauna naţia românească.

Să fi fost oare numai până în secolul acesta, destinată existenţa poporului Daco-Roman ? !

Istoria ne stă dovadă de năruirea atâtor imperii și ţări, numai din cauzele decăderii morale, destrămării lor sufletești și a despoerii de bunuri, încăpute pe mâini străine.

Egiptul și azi se resimte, după mii de ani, de subjugarea tiranică, consecinţă milenară a acaparării bogăţiilor în mânile străinului iudeu, pribeagul Iosif, cu metoda practicată în timpul înfometării poporului și a stăpânirii faraonice, moștenită și în prezent. Exemplul secăturei de bunuri a Egiptenilor, în cei 300 de ani de învazie iudaică, ne stă mărturie netăgăduită și citată în biblie.

Imperiul roman își datorește clătinarea din temelie, în mare parte intrușilor desfrânaţi și a barbarilor năvălitori.

România mică și-a avut în coastă, loviturile de robie, încă cu un secol în urmă. Rodul pământului și toate averile adunate din munca băștinașilor, sunt în majoritate în stăpânirea Jidanilor.

Și cu încetăţenirea, impusă de pacea de după răsboiu, tribul acesta de briganzi internaţionali, au devenit mai întăriţi, acaparând proprietatea urbană și pământurile disponibile dela sate, osebit de industria și comerţul, pe care le-au subjugat încă de mult.

Regiunile Maramureșului, Moldovei, Bucovinei, Basarabiei sunt înlănţuite în pânza paianjenului iudaic.

Câmpiile Munteniei, Olteniei și Banatului, cari erau mai ferite, sunt azi în curs de năvălire. Transilvania, prin anume părţi, în prada iudeo-maghiară.

Deci, pe de o parte, naţia Românească, își așterne singură prin lașitate, culcușul de moarte, pe când triumfătoare si trufașe, se ridică, zisa naţie iudaică.

In profesiuni, în administraţiile publice, în toate ramurile de activitate de stat și particulare, năvala Izraelului organizat, predomină. Armata, scutul de apărare al ţării, înăuntru și în afară, a lăsat să fie pătrunsă în ierarchia ei de parazitul Jidan, multe căpetenii, găsindu-se înscriși ca francmasoni și puși sub legile dictate de iniţiaţii acestei societăţi internaţionale.

In forurile superioare ale învăţământului, în celule de înaltă administraţie s'au strecurat mulţi indezirabili.

Presa, cu deosebire, infectează toată atmosfera ţării, insultă și critică instituţiile și tot ce-i curat românesc, deţinută fiind de cahal și finanţa lor bancară.

Dinastia ne-a fost destrămată, în tot ce a fost mai de nădejde și neîncetat se află în bătaia atacurilor presei iudaice.

Românimea pusă în situaţia de robire și de degradare, se sbate într'o înceată agonie.

In ceasul acesta de netăgăduită primejdie de moarte, se înalţă totuși o străduinţă iluminată.

Pregătită în întregul ei cu decenii în urmă, prin truda stăruitoare a profesorului de economie-politică, marele A. C. Cuza, „Liga Apărării Naţionale Creștine“ e singura în putere azi, să mântuiască Poporul.

Porunca vremii de faţă este de a lua ofensiva în stilul unei mari bătălii, în care tineretul, cași studenţimea creștină să stea dârzi în luptă.

Târguirile și jelaniile sunt de prisos.

Când peirea neamului stă la impas, în răscruce, numai jertfele pot să înlăture desnodământul fatal.

Moarte sau viaţă, aceasta e lozinca.

Moarte prin lașitate sau luptă spre viaţă și biruinţă.

**IOAN FLUTURE**
**— București —**

---

## AVERTISMENT.

Foștii Voluntari, cari am luptat pentru Intregirea Neamului, sesizaţi de multiplele provocări din partea oamenilor de stat unguri și mai zilele trecute de provocarea debitată de Pekár Gyula — fost ministru la Budapesta, azi deputat și președinte al comisiei afacerilor străine a camerei maghiare, — provocări, cari sunt îndreptate contra integrităţii Statului Român, avertizăm pe eroii de ocazie din cuprinsul Ungariei, că oricând suntem gata, ca pe un dușman neastâmpărat să-l aducem la realitate și le atragem atenţiunea să nu abuzeze de bunătatea neamului românesc, care se poartă mai mult decât bine cu Ungurii aflători pe teritoriul României, căci în cazul când vom fi siliţi să reacţionăm.... atunci.... ceterum censeamus...

Cluj, la 25 Noemvrie 1929.

Am primit acest avertisment, spre publicare, din partea celor mai bravi Români Ardeleni, cari au făcut plebiscitul armat al Unirii Ardealului cu Ţara Mamă. Bravo, lor!

# 10 Decemvrie

Se împlinesc 7 ani de când studenţimea română din întreagă Ţara s'a ridicat ca un singur om întru apărarea drepturilor mai mult decât bimilenare ale neamului românesc asupra pământului dintre Nistru şi Tisa. S'a pornit o mişcare de proporţii uriaşe pe care numai tineretul conştiu de datoria lui o putea anima, bineînţeles povăţuit de puţinii Români de inimă şi buni patrioţi, cari mai târziu s'au grupat în organizaţia politică L. A. N. C.

Inainte de a începe această mişcare, studenţii români, cari vedeau Universităţile noastre năpădite de cea mai fioroasă liftă barbară — Jidanii — au făcut demersuri la autorităţile universitare, la Ministerul de resort, dar acestea au rămas insensibile. Şi atunci studenţimea, în care şi-a pus neamul românesc toată nădejdea, a pornit să facă dreptate aşa cum i-a ajutat mijloacele momentane. A fost ajutată dela început, în lupta intreprinsă, de momente admirabile, mai mult decât multe alte încercări sociale şi politice. La şedinţa, care trebuia să hotărască la Cluj continuarea luptei, înainte de orice cuvântare a început un cor „*Imnul studenţesc*“ cu versuri de *Iustin Ilieş* şi muzica de *Artenie Istrate*. Măreţia momentului a unit toate elanurile într'un elan unic, capabil să răstoarne orice obstacol i-ar sta în cale. S'a început frumos, s'a desvoltat admirabil; puţinii buni Români au avut curajul să se grupeze şi să conducă această mişcare. Poporul românesc îşi vedea salvarea în aceşti tineri plini de însufleţire. Au urmat persecuţii, am avut martirii şi eroii noştri: *Codreanu, Moţa, Tudose Popescu, Gârneaţă, Georgescu*, etc., dar rezultatul a fost neaşteptat, în 1926 au intrat în Cameră *10 parlamentari* L. A. N. C.

Pericolul jidovesc nu s'a schimbat, vânduţii şi azi îşi încasează în mod stereotip cei 30 arginţi, dar poporul întreg îşi dă seama de pericol şi aşteaptă momentul pregătirii finale, când într'o sforţare de puţină durată să se poată curaţi definitiv de lepra care-l roade. Studenţimea astăzi pare a fi mai puţin activă, — refuzăm a crede că s'a înscris în partide politice — dar cu toată liniştea de acum, ea se pregăteşte intensiv, ca la izbucnirea finală să-şi poată face datoria pe deplin. Aproape în toate ţările din prejurul nostru au început mişcări antisemite, de diferite proporţii. Noi nu trebuie să credem că Jidanii din România, dacă nu-i mai molestăm se reconfortează. Destul că în ţările vecine vor ajunge studenţii să cunoască metodele de luptă contra acestui barbar. Şi credem că nu e departe, când va fi definitiv zăpăcit de loviturile multiple, încât momentul decisiv va face inofensivă, pentru totdeauna, această liftă spurcată.

La începutul lui Decemvrie a. c. este *congresul studenţilor* la *Craiova*, în capitala Banilor Olteniei. Programul congresului este foarte frumos. Se pun în discuţie toate chestiile naţionale şi suntem siguri, că vor fi puse cu competinţă şi cu însufleţire pentru binele neamului românesc. Mai sunt puţine zile până atunci; le atragem atenţia studenţilor să nu desmintă trecutul aşa de frumos al mişcării studenţeşti dela care aşteaptă neamul românesc mântuirea.

Programul hotărît, la Craiova, pentru viitorul activităţii extraşcolare studenţeşti, toată lumea se retrage la centrele universitare respective şi la *10 Decemvrie* va aniversa cei şapte ani rodnici ai mişcării naţionaliste-creştine, însufleţindu-se de lupta dusă şi aducându-şi aminte de acei ce au suferit şi cari s'au purtat ca leii în luptă. *Fruntaşilor omagii.*

*„Infrăţirea Românească“*

# O lămurire

*In coloanele ziarului „Curentul“ la o rubrică ocupată adeseori de scrisul unor condeie, pe cari cu drag le citeşti, a apărut acum câteva zile un articol întitulat* „Demenţă ambulantă“, *iscălită de un anume* N. Pârvu. *Acest ziar altădată avea onoarea să publice în coloanele sale comunicate, păreri şi articole în legătură cu* L. A. N. C., *de multe ori iscălite de deputaţi ai organizaţiei amintite. Dealtfel poate şi azi este tot* Lorin Popescu — *nu ştim dacă mai este Lancist — secretarul de redacţie al gazetei.*

*Articolul scris cu salivă mirositoare de usturoiu, cade ca din lună. Insul care-l iscăleşte şi-a ales un nume, care spune ce dimensiuni poate avea acela care-l poartă. Noi nu răspundem unui „pârv“, dar ne întrebăm cum s'a putut strecura în „Curentul“ o aşa infamie la adresa unor oameni, cari au un singur cusur, că-şi iubesc Ţara şi Neamul.*

*Pentru lămurirea acelora, cari nu ştiu, scriem aceste rânduri şi le spunem, că mişcarea naţionalistă-creştină dela noi, nu este moartă şi nu a trecut dela noi, transportată de miasme epidemice în alte ţări. Aproape nu există Român care să nu fie antisemit, deoarece nu există om, care să nu fie fost deranjat de Jidan când a fost în contact cu el. Nu se mai sparg geamuri şi capete, deoarece acele mijloace şi-au ajuns scopul şi la urma urmei, vorba Românului: doar n'om sta tot cu parul pe Jidan. Ceeace se face în Cehoslovacia, Germania, Polonia şi în Palestina sunt manevre, dar va veni momentul şi vom porni ofensiva din toate părţile, ni se pare că Pârvu, nu va mai avea vreme să mai scrie, dar şi lui* Pamfil Şeicaru *îi va părea rău, că a lăsat să se strecoare măgării în ziarul „Curentul“.*

**Dela Primăria Municipiului — Cluj**
**Nr. 27977/1929**

# Concurs

In conformitate cu hotărîrea delegaţiei permanente a Municipiului Cluj, dată în şedinţa din 16 Nov. crt. cu nr. 27977—1929, se publică licitaţie pe ziua de 20 Dec. 1929, orele 11 a. m., pentru construirea şi închirierea de chioscuri model pentru vânzare de ziare şi tutun, conform hotărîrii nr. 2134—1928 cons., în locul următoarelor chioscuri vechi:

1. Din str. Regele Ferdinand, colţ cu Piaţa Gării, deţinut de G. Feurdean.
2. Din str. Avram Iancu, colţ cu str. Universităţii deţinut de S. Taitos.
3. Din Piaţa Unirii, colţ cu str. Universităţii, deţinut de O. Mităchescu.
4. Din grădina Bărnuţiului vis-à-vis de Teatrul Maghiar, deţinut de R. Cioza.

Licitaţia se va ţine în conformitate cu dispoziţiunile art. 72—83 a legii contabilităţii publice, în sala de şedinţe a Primăriei, înaintea delegaţiei permanente.

La adjudecări vor fi preferaţi invalizii, văduvele şi orfanii de războiu.

Condiţiunile generale se pot vedea zilnic la Serv. Financiar (str. Cogălniceanu nr. 4, etaj, cam. 3), între orele 8—14.

## „Adevărul" din Sărindar scrie:

„A murit la Viena *Sigismund Kunfi,* fost leader al partidului social-democrat din Ungaria şi fost ministru în cabinetul Karolyi". Cetind *„Adevărul"* crezi, că cine ştie ce somitate şi-a dat ortul popii, luând singur o doză prea mare de veronal. Defunctul a fost un derbedeu care a ocupat o catedră la o şcoală secundară din Timişoara, de unde în scurt timp a fost dat afară din cauza incapacităţii şi a purtării nepermise în faţa elevilor. De aceia plecat la Budapesta unde îl aştepta roiul de gazetari perciunaţi conducători de opinie publică ungurească, cioclii de mai târziu ai înfrângerii dublei monarhii.

Naivitatea muncitorimei ungureşti l-a ridicat la rangul de conducător, de unde a ajuns să conducă ministere în regimurile revoluţionare. Şi-a luat partea leului în revoluţie. Nu se ştie câţi oameni nevinovaţi a omorât fără milă şi câtă lume a jefuit ţinând revolverul la tâmpla victimelor. *Adevărul* îl deplânge, dar noi ne mirăm, cum a avut *„pardon"* să moară numai din imprudenţă, când trebuia să moară de moarte mai năprasnică.

## Memoriul foştilor Voluntari

Comitetul U. f. V. — jud Cluj, întrunit sub preşidenţia dlui dr. L. Isaicu, a făcut un memoriu, pe care l-a înaintat Comitetului central, pentru a fi trimis Inaltului guvern.

In memoriu se cere ca: foştii voluntari să aibă întâietate, faţă de alţii în condiţiuni egale, la ocuparea diferitelor servicii publice; să se formeze tablouri pe comune despre foştii voluntari cărora nu li s'a aplicat legea de împroprietărire, sau li s'a aplicat nedrept şi să li se dea partea ce li se cuvine,din rezervele de Stat; la regularea pensiilor să li se recunoască anii de răsboiu îndoit; orfanii şi văduvele foştilor voluntari să fie consideraţi caşi foştii voluntari; urmaşii martirilor din com. Beliş jud. Cluj, să fie despăgubiţi de pierderea părinţilor lor; pe frontiera de vest să se creeze comune cu foşti voluntari, împroprietăriţi acolo; foştii voluntari să fie împroprietăriţi şi cu un lot de onoare şi să li se dea o decoraţie specială.

Sperăm că durerile foştilor voluntari vor fi auzite şi drept judecate şi li se vor da cele ce li se cuvin şi sunt cerute în numitul memoriu.

In ce priveşte Liga Apărării Naţionale Creştine, ea îşi are fixată atitudinea faţă de foştii voluntari; art. 17 din programa ei spune: *„L. A. N. C. va face să se respecte integral drepturile voluntarilor la împroprietărire şi va coloniza graniţa de vest a ţării, cu preferinţă prin voluntari".* Deci Ligii nu-i trebuie memoriu, pentru satisfacerea drepturilor voluntarilor, ea ştie ce se cuvine celor ce la timpul său şi-au făcut datoria.

## Societatea Academică „Avram Iancu"

a studenţilor ardeleni şi bucovineni din *Iaşi,* cu deviza: *„Imboldul:: iubirea; iar scopul: fericirea Neamului"*, a împlinit 10 ani de existenţă (1919—1929).

In cursul acestor 10 ani, activitatea societăţii a variat, ca intensitate după evenimentele sociale ale timpului; aceasta denotă că în mersul fiinţei sale, nu s'a îndepărtat de realitate, ci a mers în concordanţă cu impunerile ei. Tendinţa i-a fost, spre o activitate intensă în domeniul naţional-cultural, să fie în slujba patriei, să fie luminătoarea păturii de jos, să fie isvorul nesecat de putere şi credinţă, să fie propovăduitoarea, prin graiu viu şi scris, a culturii neamului ei, să-şi îndrepte gândul spre aceia pe cari răsboiul i-a nenorocit, şi aceasta constitue un act de glorie, în activitatea tinerei societăţi.

Mijloacele materiale, puţine; cu atât mai bogate însă, resursele sufleteşti, cari sub impulsiunea diferiţilor preşedinţi s'au revărsat cu abundenţă, la sate, unde a înfiinţat biblioteci populare şi şcolare în cadre de festivaluri culturale şi la oraşe, cu şezători culturale.

Societatea a găsit de bine cu ocaziunea împlinirii celor 10 ani de existenţă să editeze o broşură „Istoricul şi activitatea soc. acad. Avram Iancu", broşură cuminte redactată, de către trei membri ai societăţii, cari pe lângă munca zilnică şi cea împreunată cu redactarea broşurii n'au uitat a înfrumseţa coperta, cu tricolorul naţional.

Dorim societăţii, ca în activitatea ce o va desfăşura şi în viitor, acest tricolor să le fie călăuză.

## In atenţia primăriei municipiului — Cluj

In Piaţa Unirii deasupra unui loc discret s'a clădit un chiosc foarte frumos. In Cluj sunt foşti voluntari şi invalizi, dar deocamdată îşi vinde literatura subversivă soc. de editură comunistă *„Cultura"*, care în anii trecuţi a fost închisă pentru legăturile ce le avea cu „Rotte Hilfe" din Berlin. Suntem informaţi, că în curând va deschide o tutungerie specială, cea mai abjectă caricatură a culiselor diferiţilor samsari *Leonard Paukerow.* Brevetul i-l va furniza un neobosit necrofor al vieţii româneşti, dealtfel deputat în actualul parlament.

Să-şi vază de treabă căci voluntarii i-ar putea evacua din prăvălia ocupată pe nedreptul. Nu se ştie dacă caricatura va ieşi limpede din afacerile ce le are cu parchetul.

*Memento. Mai mulţi foşti voluntari*

### Dispoziţii pentru studenţii români din străinătate

E câtva timp de când am arătat că patroana restaurantului „Petit Lutetia" din Toulouse a reclamat ministerului nastru de instrucţie, că anume studenţi evrei, originari din România, au plecat din acel oraş fără să achite costul meselor consumate.

Ministerul de instrucţie aflând adresele din ţară ale tuturor acelor studenţi evreo-români, a luat următoarea hotărîre:

*Toţi studenţii români din străinătate contra cărora s'a primit reclamaţiuni că nu şi-au achitat datoriile acolo, nu vor putea obţine echivalerea titlurilor universitare dacă ei sau părinţii lor nu vor face dovada achitării datoriilor.*

*Părinţii studenţilor reclamaţi au fost înştinţaţi personal de aceste dispoziţii ce se vor aplica cu toată rigoarea.*

## Colecţia Revistei pe anul cinci

Aducem la cunoştinţa onor. noştri cititori, că am legat numai un număr restrâns din colecţia anului cinci, pe care îl punem în vânzare.

Preţul volumului, frumos şi solid legat, este 500 Lei. — Cel care doreşte să cumpere toate cinci volumele să ne trimeată prin mandat postal Lei 2000. — în loc de 2500 Lei. Fără bani sau cu ramburs nu trimitem colecţia.

# Mişcarea Cooperatistă

## Politica şi unele Bănci Populare

Chiar dela prima înfiinţare a băncilor populare în Transilvania, s'a prevăzut că şi aci, ca şi oriunde, politica noastră deşanţată de partide, îşi va vârî nasul.

E lucru lesne de înţeles, că pentru a putea face politică trebuie bani. Şi Doamne de câţi bani nu au lipsă politicianii noştri, cari de abia-şi târăsc burţile pe străzile capitalei!...

Intreabă-l aproape pe fiecare politician ce-l întâlneşti în cale, ori de nu este preşedinte sau director al unei bănci populare, sau preşedinte al unui consiliu de administraţie a unei bănci mai mari!...

...Şi vei primi răspuns afirmativ în toate cazurile!... Unui om, care în viaţa lui nu munceşte de loc, dar care în schimb face demagogie prostind pe alţii, îi trebuie bani, ca să-şi satisfacă multiplele trebuinţi ce şi le-a creat benevol, dat fiind simplul fapt că..., mai sunt proşti pe lume, depe spinarea cărora poţi trăi cum vrei!...

Dar nu este numai acesta scopul politicianilor de astăzi, — de a avea bani, fiind în fruntea instituţiilor noastre bancare, — ci este altul şi anume de a fi rugaţi, imploraţi de sărmanii ţărani pentru a le acorda împrumuturi în aceste timpuri de criză financiară.

Şi cine credeţi că ar putea, din ţărani, obţine credit?!... Numai acei ce se înţeleg, cât priveşte politica, cu şeful, directorul, preşedintele, sau cum vreţi să-i ziceţi,... numai titluri mari să-i ziceţi!...

Contrarii politici, directorului sau preşedntelui băncii, nu beneficiază de credit. Sau dacă au beneficiat cândva, când au fost la putere, acuma li se pune imediat scadenţa împrumutului şi li se vinde ce au la licitaţie publică, pentru neplata la termen.

Iată ce poate face omul politic pus în neştiinţă de ţărani, în fruntea unei instituţii bancare, care are scopul bine definit prin statutele băncii, adecă de a împrumuta indiferent de credinţa politică pe toţi acei cari solicitând împrumuturi oferă destule garanţii de plată!...

In alegeri auzi numai în dreapta şi în stânga spunându-se printre alegători... să votezi cu Stan că-i director de bancă averescan şi are bani şi alegându-l pe el — respective votându-l pe el — ne va împrumuta cu bani. Sau auzi,... eu trebuie să votez cu Bran director de bancă liberal fiincă mă are în mână cu un împrumut şi dacă ar afla că nu l-am votat pe el atunci imediat îmi pune scadenţa şi mă vinde cu tot ce am la tobă!...

Iată care-i adevăratul scop al politicianilor din zilele noastre de a conduce instituţiile bancare, cu un scop cu totul opus lor celor ce le conduc.

Prevedeam că aşa se va întâmpla şi cu unele bănci populare şi prevederea mea nu m'a înşelat!...

Odată cu schimbarea regimului politic, prin venirea unui alt partid la putere, numai ce vezi că se schimbă odată cu persoana primarilor şi persoana preşedintelui băncii populare, din comuna respectivă, care imediat pune scadenţa contrarilor politici, după cum şi lui i-o puseră alţii.

Mă întreb, care-i scopul băncilor, acela pe care-l urmareşte omul — preşedintele — care conduce banca, liberal, ţărănist, averescan, sau cel din statutele băncii?!...

Preşedintele nu-i statornic, el se schimbă ori de câte ori se schimbă şi regimul politic, dar statutele băncii de credit rural.

Statornice sunt şi nevoile sărmanilor ţărani, pentru satisfacerea cărora s'a creat asemenea bănci de credit rural.

Ori care dintre membrii partidelor politice ce se vor părânda în fruntea acestor instituţii de credit rural, nu vor putea face decât un singur lucru, să acorde împrumuturi pe sprânceană, celor ce împărtăşesc acelaş crez cu ei, retrăgând în acelaş timp împrumuturile date contrarilor politici, sub diferite motive binecuvântate, că au devenit insolvabili, că şi consiliul băncii a înţeles să hotărască aşa şi câte şi mai câte...!

Oamenii politici nu pot sluji la doi stăpâni, ci numai la unul! Şi interesul oamenilor politici, contrazicându-se radical cu cel stabilit în statutelel băncilor ori care ar fi ele, ne impune imperios să punem în fruntea acestor instituţii de credit rural, oameni cari nu fac politică, oameni care-şi iubesc ogorul şi neamul!...

Deci, în interesul ţărănimii noastre, care în aceste timpuri de criză financiară sufere mai mult, ne incumbă datoria de a striga sus şi tare:... afară cu politicianii din conducerea băncilor populare, fiindcă aceştia lucrează contrar statutelor băncilor ce conduc, satisfăcându-şi înainte de toate interesele clientelei lor politice, în loc să acorde împrumuturi tuturor ţăranilor cari având lipsă de un împrumut, oferă destule garanţii de plată!...

Ţăranul nu trebuie să fie torturat în acest fel de către demagogii tristelor vremi ce trăim!...

L. A. N. C., cea dintâiu, interesându-se mai deaproape de nevoile ţărănimii noastre, a aflat acest lucru trist şi sfătueşte pe această cale pe ţărani, ca atunci când va fi vorba să aleagă în comuna lor pe vre-un director sau preşedinte de bancă populară, atunci să aleagă pe unul din acei ce nu fac politică de partid, dar care în viaţa lui a dat destule dovezi că-şi iubeşte pământul şi neamul!..

*Cenzorius*
— Turda —

# O afacere

Primăria municipiului nostru are o casă frumoasă în Piaţa Mihai Viteazul sub No. 35. Dl *Schwartz*, cetăţean al municipiului nostru, are o casă mai puţin frumoasă în str. Regina Maria colţ cu str. Baba Novac.

Lui Schwartz i-ar plăcea să schimbe casa lui, cu a primăriei, şi să mai încaseze 2 milioane în plus, dar ce ţi-e, că primarul nu vrea. Nu credem gurilor rele, cari spun că ajutorii de primari *Dr. Simon* şi *Tuffli* se fac luntre şi punte ca să ghiftuiască pe Jidan şi c'ar fi la mijloc o *afacere*. Dealtfel în Cluj sunt destui cetăţeni conştii, cari vor şti pune la punct pe Judeii hrăpăreţi de bani şi imobile.

### Avis în legătură cu „Banca Ţării“ fostă „Apărarea Naţională“

Anunţăm pe onor. noştri cititori, care ne-au încredinţat cu încasarea cupoanelor pe anul 1927, şi cu răscumpărarea acţiilor — (al căror titluri provizorii sau chitanţe, ne-au fost trimise) —, că în 25 Nov. 1929 am intervenit din nou la Banca Ţării, iar răspunsul îl vom publica, spre cunoştinţă generală la acelaş loc.